

วาทกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่นในหนังสือพิมพ์และการตีความของผู้ถูกสร้าง

นางสาวสุภาพรรณ ศรีสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TEENAGE SEXUALITY DISCOURSE IN NEWSPAPERS AND THE INTERPRETATION OF
THE CONSTRUCTED

Miss Supaphan Srisuk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Journalism

Department of Journalism

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

492033

สุภาพรณ ศรีสุข : วาทกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่นในหนังสือพิมพ์และการตีความของผู้
ถูกสร้าง.

(TEENAGE SEXUALITY DISCOURSE IN NEWSPAPERS AND THE INTERPRETATION
OF THE CONSTRUCTED) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วิลาสินี พิพิธกุล ,263หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า วาทกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่นที่ประกอบสร้าง
โดยหนังสือพิมพ์มีประเด็นและมีชุดความหมายอะไรบ้าง หนังสือพิมพ์มีวิธีการประกอบสร้างวาทกรรม
เกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่นอย่างไร และมีปัจจัยใดบ้างที่เป็นองค์ประกอบของวิธีการดังกล่าว และวัยรุ่น
มีการตีความวาทกรรมที่หนังสือพิมพ์สร้างขึ้นอย่างไร โดยการสัมภาษณ์นักหนังสือพิมพ์ในฐานะผู้ผลิต
วาทกรรม จำนวน 3 ท่าน และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นในฐานะผู้รับสารและผู้ถูกสร้าง
จำนวน 20 คน รวมทั้งศึกษาเนื้อหาข่าวที่มีประเด็นเรื่องเพศกับวัยรุ่นที่ปรากฏบนหน้าหนึ่งของ
หนังสือพิมพ์รายวัน 5 ฉบับ คือ มติชน, ไทยรัฐ, เดลินิวส์, คมชัดลึก และผู้จัดการรายวัน ในช่วงเดือน
เมษายน 2547 จนถึงเดือนเมษายน 2548 วิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้หลักการวิเคราะห์วาทกรรม

ผลการวิจัยพบว่า การผลิตวาทกรรมข่าวเกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่นในหนังสือพิมพ์ มีการผลิต
ซ้ำชุดความหมายหลักๆ ที่สอดคล้องกับความเชื่อและบรรทัดฐานเรื่องเพศของสังคม โดยอาศัยปัจจัย
ในเรื่องคุณค่าข่าว นโยบาย และจรรยาบรรณ เป็นตัวกำหนดในการประกอบสร้างวาทกรรม ในขณะที่
การตีความของวัยรุ่นจะมีทั้งการตีความที่ยอมรับสนับสนุนวาทกรรมหลักในหนังสือพิมพ์ และการ
ตีความที่ทำทลายวาทกรรมหลักด้วยการปฏิเสธวาทกรรมเหล่านั้น

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....ลายมือชื่อนิสิต *สุภาพรณ ศรีสุข*
สาขาวิชา.....วารสารสนเทศ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *วิลาสินี พิพิธกุล*
ปีการศึกษา 2549

4785138828 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: DISCOURSE / TEENAGERS / SEXUALITY

SUPAPHAN SRISUK: TEENAGE SEXUALITY DISCOURSE IN NEWSPAPERS AND THE INTERPRETATION OF THE CONSTRUCTED. THESIS ADVISOR: WILASINEE PHIPHITKUL, Ph.D., 263 pp.

The main objectives of this thesis are to study the issues and meanings of the teenage sexuality discourses constructed by Thai newspapers, the construction methods and the factors related to the methods of the newspapers, and the ways the teenagers interpret these discourses by interviewing three news editors of the selected newspapers and 20 teenagers as the sample of the objects who were constructed by newspaper discourses. This thesis applies discourse analysis to study the contents of news reported on the front pages of 5 Thai language newspapers, including. Matichon, Thairath, Daily News, Kom Chad Luek, and Daily Manager published during April, 2005 to April, 2006.

The result shows that the teenage sexuality discourses in newspapers reproduce the dominant discourses of sexuality which are in line with the social beliefs and norms about sexuality by using the news value, the newspaper policy and the ethics to construct discourse. Meanwhile, the teenagers interpret the discourse into two ways; accepting those discourses in the newspaper, by interpreting in the supportive way and challenging those discourses by refusing the meaning in the discourse.

Department Journalism
Field of study Journalism
Academic year 2006

Student's signature..... Supaphan srisuk.....
Advisor's signature..... Wilasinee Phiphitkul.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้จะไม่สำเร็จล่วงได้เลย ถ้าหากขาดการผลักดันเกี่ยวเชิญจาก อาจารย์ผศ.ดร.วิลาสินี พิพิธกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้เปี่ยมไปด้วยพลัง และความเป็น “ครูผู้ให้” เสมอมา ในทุกครั้งที่ศิษย์เกิดปัญหาหรือข้อสงสัยในการทำงาน อาจารย์จะคอยให้กำลังใจและให้คำแนะนำต่างๆ อันเป็นประโยชน์ ที่สำคัญอาจารย์เป็นแบบอย่างในการเป็น “นักสู้” งานที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคหรือปัญหาต่างๆ อาจารย์เป็นแรงบันดาลใจให้ศิษย์ต่อสู้กับปัญหาจนผ่านพ้นอุปสรรคต่างๆ มาได้ นอกจากนี้ยังขอขอบคุณ ศ.สุกัญญา สุตบรรทัด และรองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ ที่ได้กรุณาสละเวลามาเป็นประธานกรรมการ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ “ขอบคุณค่ะ”

ขอขอบคุณบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ท่าน คุณภาควงมณี กันภัย, คุณก่อกเขต จันทเลิศลักษณ์ และคุณพรชัย ปุณณวัฒน์นาพร รวมไปถึงกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน สำหรับมุมมอง ความคิดที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้

ขอขอบคุณคุณพ่อ, คุณแม่ คุณยาย และทุกๆ คนในครอบครัว สำหรับความเชื่อมั่นและกำลังใจที่มีให้เสมอมา จนทำให้ผู้วิจัยมีพลังมุ่งมั่นต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ จนสำเร็จการศึกษา

ขอบคุณทีโอบี, รี, พีอี, เกริก, พี่นุช, ดาว, น้องบีม, น้องตูน สำหรับคำแนะนำ กำลังใจ และความช่วยเหลือต่างๆ ที่มีให้มาโดยตลอด

ท้ายที่สุดขอขอบคุณสำหรับมิตรภาพดีๆ จากเพื่อนๆ ทุกคนที่เป็นผู้อยู่เบื้องหลังคอยให้คำแนะนำและกำลังใจ ตั้งแต่วันแรกที่เสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไปจนถึงวันสอบเล่ม ดิด, ก้อย, อ๋ม, ไหม, ฝ่าย, เจ๊นึ่ง, ตอง, หนู่ม “ดีใจนะ ที่ได้มาเป็นเพื่อนกัน”

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ปัญหาคำถามวิจัย.....	7
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเรื่องเพศกับวัยรุ่น.....	9
แนวคิดเรื่องวาทกรรมและการประกอบสร้างความหมาย.....	14
แนวคิดเรื่องวาทกรรมสื่อมวลชน.....	21
ทฤษฎีเรื่องผู้ปิดและเปิดประตูสาร.....	23
ทฤษฎีการกำหนดวาระ.....	27
ทฤษฎีการสร้างความเป็นจริงทางสังคม.....	31
แนวคิดสตรีนิยม.....	34
แนวคิดการสร้างภาพตัวแทน.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
นิยามศัพท์.....	47

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	50
ขอบเขตงานวิจัย.....	50
เครื่องมือในการวิจัย.....	52
การนำเสนอข้อมูล.....	57
บทที่ 4 การนำเสนอข้อมูล.....	58
รวบรวมข่าวเรื่องเพศกับวัยรุ่นจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ฉบับ.....	58
พฤติกรรมการแสดงออกในเรื่องเพศ.....	59
ทัศนคติและค่านิยมในเรื่องเพศ.....	71
ผลกระทบและปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากเรื่องเพศ.....	80
สรุปชุดความหมายของวาทกรรม.....	89
สรุปการใช้ภาษาในแต่ละบริบทของข่าว.....	94
กลุ่มคำที่ใช้เรียกแทนวัยรุ่น.....	95
กลุ่มคำที่ใช้เพื่ออธิบายพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น.....	100
กลุ่มคำที่ใช้เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ของผลกระทบจากพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น.....	105
กลุ่มคำที่ใช้เพื่ออธิบายระดับความรุนแรงของปรากฏการณ์เรื่องเพศกับวัยรุ่น.....	108
วิธีการนำเสนอและประกอบสร้างวาทกรรมข่าวของหนังสือพิมพ์.....	112
วิธีการผลิตซ้ำความเชื่อ/บรรทัดฐานของสังคม.....	112
วิธีการสร้างภาษา เพื่อตอกย้ำความเชื่อ.....	120
วิธีการตัดสินพฤติกรรมและลงโทษ.....	127
แนวทางในการนำเสนอข่าววัยรุ่นกับเรื่องเพศจากทัศนะของหนังสือพิมพ์.....	136
บทที่ 5 การสะท้อนกลับของวาทกรรมในข่าวจากวัยรุ่น.....	139
ประวัติกลุ่มตัวอย่าง.....	139
ทัศนคติทั่วไปต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่น.....	144
การตีความวาทกรรมข่าวเรื่องเพศกับวัยรุ่นในหนังสือพิมพ์.....	146
ข้อเสนอจากวัยรุ่นต่อแนวทางการนำเสนอข่าวเรื่องเพศกับวัยรุ่น.....	159

บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะงานวิจัย.....	162
สรุปผลการวิจัย.....	162
อภิปรายผลการวิจัย.....	171
ข้อเสนอแนะการวิจัยในอนาคต.....	176
รายการอ้างอิง.....	178
ภาคผนวก.....	180
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	263

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 ข่าวนในแต่ละประเภท.....	58
ตารางที่ 2 แยกข่าวเรื่องเพศกับวัยรุ่นออกเป็นแต่ละประเด็น.....	59
ตารางที่ 3 ตัวอย่างข่าวประเด็นพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์มติชน.....	61
ตารางที่ 4 ตัวอย่างข่าวประเด็นพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	62
ตารางที่ 5 ตัวอย่างข่าวประเด็นพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์.....	63
ตารางที่ 6 ตัวอย่างข่าวประเด็นพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์คมชัดลึก.....	64
ตารางที่ 7 ตัวอย่างข่าวประเด็นพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในเรื่องเพศในผู้จัดการรายวัน.....	65
ตารางที่ 8 ตัวอย่างข่าวทัศนคติและค่านิยมในเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์มติชน.....	73
ตารางที่ 9 ตัวอย่างข่าวทัศนคติและค่านิยมในเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	74
ตารางที่ 10 ตัวอย่างข่าวทัศนคติและค่านิยมในเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์.....	75
ตารางที่ 11 ตัวอย่างข่าวทัศนคติและค่านิยมในเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์คมชัดลึก.....	76
ตารางที่ 12 ตัวอย่างข่าวปัญหาสืบเนื่องจากเรื่องเพศของวัยรุ่นในหนังสือพิมพ์มติชน.....	81
ตารางที่ 13 ตัวอย่างข่าวปัญหาสืบเนื่องจากเรื่องเพศของวัยรุ่นในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	82
ตารางที่ 14 ตัวอย่างข่าวปัญหาสืบเนื่องจากเรื่องเพศของวัยรุ่นในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์.....	83
ตารางที่ 15 ตัวอย่างข่าวปัญหาสืบเนื่องจากเรื่องเพศของวัยรุ่นในหนังสือพิมพ์คมชัดลึก.....	84
ตารางที่ 16 ชุดคำที่ใช้ในข่าววัยรุ่นกับเรื่องเพศ.....	94
ตารางที่ 17 สรุปความถี่การเลือกใช้คำแทนวัยรุ่นในหนังสือพิมพ์.....	96
ตารางที่ 18 ชุดคำที่แสดงความหมายถึงพฤติกรรมทางเพศ.....	100
ตารางที่ 19 สรุปความถี่การเลือกใช้คำที่แสดงความหมายถึงพฤติกรรมทางเพศในหนังสือพิมพ์.....	100
ตารางที่ 20 ชุดคำที่แสดงความหมายถึงผลกระทบจากพฤติกรรมทางเพศ.....	105
ตารางที่ 21 สรุปความถี่การเลือกใช้คำที่แสดงความหมายถึงผลกระทบจากพฤติกรรมทางเพศ ในหนังสือพิมพ์.....	106

ตาราง

หน้า

ตารางที่ 22 ชุดคำที่แสดงระดับความรุนแรงของเรื่อง.....	108
ตารางที่ 23 สรุปความถี่การเลือกใช้คำที่แสดงความระดับความรุนแรงของเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์ต่างๆ	108